

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO – 4101-030-01/2014
P/14/029

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/029 – Digitalizacja dóbr kultury w Polsce
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontrolerzy	1. Wojciech Borówka-Jakubowski – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92878 z dnia 26 listopada 2014 r. 2. Paweł Szczepaniak – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91048 z dnia 12 stycznia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Muzeum Narodowe w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 9, 61-745 Poznań (dalej „Muzeum”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. Wojciech Suchocki, Dyrektor Muzeum od dnia 1 grudnia 2000 r. (dowód: akta kontroli str. 7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność Muzeum w zakresie digitalizacji dóbr kultury, w latach 2011 – 2014.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą Muzeum przystąpiło do Programu Kultura+² w zakresie poszerzenia i uzupełnienia infrastruktury niezbędnej do przechowywania skanów obiektów muzealnych. Cele rzeczowe założone w umowie z Narodowym Instytutem Audiowizualnym w Warszawie (zwanym dalej „NInA”) zostały wykonane. Przy realizacji umowy Muzeum przestrzegało procedur określonych dla Programu Kultura+. Umowa z NInA, nie obejmowały samego procesu digitalizacji. Przy braku wystarczającej kadry i środków finansowych, Muzeum realizowało proces digitalizacji w stosunkowo niewielkim zakresie, przy wykorzystaniu własnych zasobów, a także przy współdziałaniu profesjonalnych firm zewnętrznych. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła braku spójności danych wynikających ze sprawozdań merytorycznych i statystycznych w zakresie odnoszącym się do liczby obiektów zdigitalizowanych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² uchwała Rady Ministrów nr 176/2010 z dnia 12 października 2010 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Kultura+”

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Efekty procesu digitalizacji zasobów kultury

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie ze Statutem³ do zakresu działania Muzeum należało gromadzenie i trwała ochrona dóbr kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej, a także umożliwienie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

W strukturze organizacyjnej Muzeum wyodrębniono między innymi: Muzeum Instrumentów Muzycznych, Muzeum Historii Miasta Poznania, Muzeum Sztuk Użytkowych, Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, Muzeum Etnograficzne, Muzeum Pałac w Rogalinie, Muzeum Zamek w Gołuchowie, Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie.

(dowód: akta kontroli str. 8-41)

1.2. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. Muzeum posiadało 355.835 obiektów muzealnych własnych oraz 4.217 obiektów obcych znajdujących się w depozycie. Na koniec 2014 r. Muzeum posiadało natomiast 368.917 obiektów muzealnych własnych oraz 4.186 obiektów w depozycie.

(dowód: akta kontroli str. 54-57)

1.3. Muzeum nie oszacowało liczby dóbr kultury, które powinny zostać objęte digitalizacją. Również w planach budżetowych nie ujęto środków budżetowych, niezbędnych do digitalizacji dóbr kultury. Muzeum nie posiadało także wiedzy o szacunkowych kosztach pełnej cyfryzacji zbiorów i ewentualnym terminie zakończenia tego procesu. Nie ustalono również zasad i kryteriów (procedur) obejmujących selekcję, przygotowanie oraz konwersję cyfrową, materiałów przewidzianych do digitalizacji. Z powodu braku szczegółowych planów dotyczących digitalizacji, nie dokonano również inwentaryzacji obiektów podlegających digitalizacji.

W październiku 2012 r. Muzeum przystąpiło do Programu Kultura+, wykorzystując środki z tego programu do stworzenia infrastruktury do przechowywania skanów obiektów muzealnych. Zawarto jedną umowę dotyczącą tej infrastruktury. Pozostałe wnioski Muzeum o zwiększenie dotacji MKiDN na rozbudowę bazy sprzętowej (komputeryzację) oraz zwiększenie zatrudnienia, a także kolejny wniosek o środki z Programu Kultura+ na digitalizację, zostały rozpatrzone negatywnie.

Z wyjaśnień zastępcy dyrektora ds. naukowych dr Adama Soćko złożonych w powyższych sprawach wynika m.in., że szacowanie całości potrzeb jest niecelowe i nie miałyby żadnego realnego odzwierciedlenia w działaniach Muzeum. Faktycznie, to możliwości budżetowe określają skalę procesu digitalizacji. Poza tym, w ostatnich latach, Muzeum zwiększyło znacznie zakres postępu digitalizacji

³ zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej „MKiDN”) z dnia 13 lutego 2014 r., wydane na podstawie art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach i art. 13 ust. 1 i 2 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (jednocześnie utracił moc Statut wprowadzony zarządzeniem nr 38 Ministra Kultury z dnia 10 czerwca 2002 r.)

wizualnej opartej na pozyskanym w tym celu sprzęcie i realizuje zadania w ramach czasu pracy pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 154-193, 440-444, 453-454)

1.4. Sposób prowadzenia ewidencji zbiorów zdigitalizowanych nie umożliwiał określenia liczby zbiorów przeniesionych na nośniki cyfrowe. Z ustaleń kontroli wynika, że Pracownia Fotografii Cyfrowej Muzeum (dalej „PFC”) wykonała w objętym kontrolą okresie 8.601 skanów obiektów muzealnych i umieściła je w bazie danych. Liczba ta nie była jednak tożsama z liczbą zdigitalizowanych obiektów muzealnych, wielokrotnie wykonywano bowiem skany tych samych obiektów. Z kolei Gabinet Rycin Muzeum zeskanował w badanym okresie 4.119 obiektów (w tym około 85% stanowiło pełną digitalizację). Jedną z firm zewnętrznych w objętym kontrolą okresie zeskanowała 511 obiektów, zaś druga, w 2013 r. - 172.

Ze sprawozdań Głównego Inwentaryzatora wynikało, że w objętym kontrolą okresie Muzeum zdigitalizowało (przeniosło na nośniki cyfrowe skan obrazu wraz z opisem – pełna digitalizacja) około 650 pozycji inwentarzowych. Liczby te nie były jednak zgodne z danymi ujętymi w sprawozdaniach merytorycznych Muzeum i sprawozdaniami GUS K-02.

(dowód: akta kontroli str. 74-99, 351-362, 448-449, 455-457)

1.5. Przy digitalizacji zbiorów Muzeum przestrzegało wymagań technicznych (zalecanych przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów - dalej „NIMOZ”), właściwych dla danej grupy zbiorów – w zakresie formatu (RAW lub TIFF 6.0), rozdzielczości oraz bitów na piksele (RAW – 16 bitów na kolor, TIFF – 8 bitów na kolor). Również firmy zewnętrzne realizujące to zadanie spełniały te wymagania.

Koszty poniesione na digitalizację w latach 2011-2014 (wyodrębnione księgowo), przedstawiały się następująco:

- w 2011 r. środki własne przeznaczone na usługi digitalizacyjne, wykonywane przez firmę zewnętrzną wyniosły 12.594,47 zł,
- w 2012 r. środki własne przeznaczone na usługi digitalizacyjne, wykonywane przez firmę zewnętrzną wyniosły 27.293,70 zł, natomiast środki uzyskane w ramach Programu Kultura+ na zakup infrastruktury do przechowywania skanów wyniosły 216.480,00 zł,
- w latach 2013-2014 r. środki własne przeznaczone na usługi digitalizacyjne, wykonywane przez firmy zewnętrzne wyniosły odpowiednio 34.917,24 i 10.185,63 zł.

Nie wyodrębniano kosztów digitalizacji, w odniesieniu do skanów wykonywanych przez własnych pracowników (PFC, Gabinet Rycin), w ramach bieżących obowiązków służbowych.

Przychody z tytułu digitalizacji (sprzedaż praw do publikacji, sprzedaż skanów) w latach 2011-2014 wyniosły odpowiednio: 41.638,65 zł, 52.759,25 zł, 41.415,46 zł, 40.636,03 zł.

(dowód: akta kontroli str. 194-278, 279-322, 351-362, 448-449, 458-464)

1.6. W dniu 15 października 2012 r., pomiędzy NInA, a Muzeum została zawarta umowa nr 00078/12/NInA dotycząca poszerzenia infrastruktury do przechowywania skanów. Na realizację zadania Muzeum przyznano dofinansowanie ze środków programu Kultura+ w łącznej kwocie 218.134 zł, stanowiące 100% całkowitego kosztu zadania. Termin realizacji zadania określono do 31.12.2012 r. Celem projektu było poszerzenie i uzupełnienie infrastruktury do przechowywania skanów obiektów. W uzasadnieniu realizacji zadania podano, że dotychczasowy serwer jest zapełniony w 80%, a podstawową wadą dotychczasowej struktury jest brak serwera tzw. backupowego, duplikującego dane.

Muzeum, w ramach udziału w Programie Kultura+, zakładało w pierwszym etapie stworzenie infrastruktury do przechowywania i zabezpieczania skanów (2012 r.), w dalszej kolejności powiększenie liczby zeskanowanych obiektów (27.000 w latach 2013-2015), oraz poszerzenie bazy o skany 3D wybranych obiektów.

Z ustaleń kontroli wynika, że planowane na lata 2013-2014 zakupy sprzętu do digitalizacji nie zostały zrealizowane, głównie z powodu braku środków finansowych. Wnioski Muzeum przy planowaniu budżetu na lata 2012-2014 dotyczące komputeryzacji nie zostały uwzględnione w przyznanej jednostce przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotacji.

Zgodnie z regulaminem dotyczącym zasad składania oraz rozpatrywania wniosków o realizację projektów na lata 2012-2015, istniała możliwość złożenia wniosku obejmującego jednocześnie projekty inwestycyjne i digitalizacyjne. Muzeum podjęło decyzję o złożeniu wniosku obejmującego projekt wyłącznie inwestycyjny, tj. wybrało zadanie dotyczące tworzenia infrastruktury technicznej dla zasobów cyfrowych oraz tworzenia i wyposażenia pracowni digitalizacji.

W odniesieniu do planowanej na rok 2013 rozbudowy infrastruktury technicznej dla zasobów cyfrowych, w ramach Programu Kultura+, został złożony wniosek o dofinansowanie zadania „Tworzenie infrastruktury do udostępniania posiadanych skanów”. Zadanie to nie uzyskało dofinansowania w ramach Programu Kultura+. Muzeum nie wzięło udziału w naborze do Programu Kultura+ na rok 2014, z uwagi na zainicjowane wówczas przygotowania do udziału w projekcie E-muzea – upowszechnianie zbiorów muzeów, którego celem jest udostępnienie, za pośrednictwem sieci internetowej, zasobów kulturowych zgromadzonych w polskich muzeach. Projekt E-muzea koordynowany jest przez NIMOZ.

(dowód: akta kontroli str. 154-193, 441-444, 363-394)

1.7. Zabytki w Muzeum były ewidencjonowane na podstawie rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach⁴. Ewidencja polegała na wpisie dokonanym odpowiednio w następującej dokumentacji ewidencyjnej: karcie ewidencyjnej, inwentarzu muzealiów prowadzonym w formie księgi inwentarzowej, księdze depozytów, dokumentacji badań archeologicznych i innych badań terenowych, pozwalającym zidentyfikować każdy ze znajdujących się w muzeum zabytków. Komisyjna kontrola zgodności wpisów dokumentacji ewidencyjnej ze stanem

---

⁴ Dz. U. z 2004 Nr 202, poz. 2073.

faktycznym, odbywała się co pięć lat od daty zakończenia poprzedniej kontroli. Organizator muzeum w uzasadnionych przypadkach przedłużał ten okres do 10 lat. Badaniem kontrolnym objęto protokoły inwentaryzacji zbiorów z lat 2011-2014 (scontrum) w zakresie inwentaryzacji zakończonych. W wyniku tych inwentaryzacji stwierdzono brak 20 zaewidencjonowanych obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 58-73, 450-452)

1.8. Z wyjaśnienia zastępcy dyrektora ds. naukowych dr Adama Soćko, dotyczącego czynników opóźniających proces digitalizacji wynika, że digitalizacja jest tylko jednym z działań muzealnych, które wspierają realizację celów statutowych, ale nie jest celem statutowym samym w sobie. Wpływ na realizację procesu digitalizacji zbiorów Muzeum miały: zbyt niska dotacja podmiotowa dla Muzeum oraz poważne ograniczenie możliwości kształtowania polityki kadrowej.

(dowód: akta kontroli str. 453-454)

*Ustalone
nieprawidłowości*

Kontrolowana jednostka nie dysponowała rzetelną ewidencją zdigitalizowanych obiektów muzealnych. Wykazywane dane dotyczące digitalizacji nie były porównywalne w sprawozdaniach merytorycznych i statystycznych GUS K-02 (sprawozdania z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej). Na przykład, w sprawozdaniu merytorycznym za 2011 r. podano, że na koniec roku w zbiorach było 10.382 zdigitalizowanych obiektów muzealnych natomiast na koniec 2012 r. – 7.734. Ponadto, w sprawozdaniu GUS K-02 za 2014 r. podano liczbę 65.523 zdigitalizowanych muzealiów, podczas gdy w sprawozdaniu merytorycznym podano, że obiektów tych było 11.179 (brak możliwości weryfikacji tych danych). Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej⁵, pod liczbą obiektów zdigitalizowanych należało rozumieć jednostki inwentarzowe, dla których wykonano dokumentację cyfrową (fotografie) z pełną informacją o obiekcie (tzw. pełna digitalizacja). Z wyjaśnienia Głównego Inwentaryzatora Zofii Fidelus w sprawie powyższych różnic wynika m.in., że brak jest szczegółowych wytycznych dotyczących pojęcia obiektu zdigitalizowanego, oraz że posiadana baza danych uniemożliwia wygenerowanie żądanych informacji.

(dowód: akta kontroli str. 74-99, 351-362, 448-449, 455-457)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia dotychczasowe efekty procesu digitalizacji posiadanych zasobów kultury, uwzględniając uwarunkowania kadrowe i finansowe kontrolowanej jednostki. Jednocześnie NIK zwraca uwagę na brak rzetelnej ewidencji zdigitalizowanych obiektów.

2. Tworzenie infrastruktury dla zasobów cyfrowych

*Opis stanu
faktycznego*

2.1. W objętym kontrolą okresie w Muzeum nie wyodrębniono komórki organizacyjnej zajmującej się digitalizacją dóbr kultury. Również w zakresach czynności pracowników Muzeum nie ujęto zadań dotyczących digitalizacji.

Głównemu Inwentaryzatorowi przypisane zostały w Regulaminie Organizacyjnym m.in. zadania dotyczące sporządzania dokumentacji fotograficznej na potrzeby działów Muzeum. Do realizacji tych zadań utworzono Pracownię Fotograficzną,

⁵ Dz. U. z 2012, poz. 591, ze zm.

której zadaniem było wykonywanie materiałów fotograficznych na potrzeby ekspozycyjne i wydawnicze (została zlikwidowana w 2011 r.) oraz Fototekę, która miała gromadzić dokumentację fotograficzną oraz koordynować realizację zleceń do Pracowni Fotograficznej. W 2008 r. utworzona została PFC, obsługiwana przez trzyosobowe stanowisko ds. informatyzacji, która z kolei nie była ujęta w schemacie organizacyjnym Muzeum.

Spośród pracowników Muzeum, w ramach obowiązków służbowych⁶, digitalizacją dóbr kultury zajmowali się: specjalista ds. informatyzacji oraz kierownik Gabinetu Rycin.

Ponadto, w ramach corocznych zleceń, digitalizacją dóbr kultury zajmowała się jedna zewnętrzna pracownia fotograficzna (w 2013 r. zadanie to wykonywała dodatkowo druga firma).

Z ustaleń kontroli wynikało, że znaczny wpływ na realizację procesu digitalizacji miała „blokada etatów” w Muzeum i zamrożenie funduszu płac na poziomie roku 2010. Podejmowane przez kierownictwo Muzeum działania zmierzające do zwiększenia zatrudnienia i funduszu płac, okazały się bezskuteczne.

(dowód: akta kontroli str. 24-53, 100-153, 445-447)

2.2. We wniosku do NInA (opisanym w pkt 1.6), Muzeum oszacowało potrzeby i wymagania w zakresie rozbudowy infrastruktury do przechowywania skanów obiektów muzealnych. Jej poszerzenie planowane było następująco:

- serwer roboczy: pojemność minimum 20 TB (zakładający roczny przyrost 1.200 skanów), w technologii RAID5 lub RAID6, wyposażony w dyski twarde w technologii SATA,
- serwer backupowy umieszczony w innej lokalizacji niż serwer roboczy,
- archiwizacja okresowa na zewnętrznych nośnikach danych, jako trzeci, konieczny element zabezpieczający przed utratą danych.

Na powyższe zakupy ze środków Programu Kultura + wydatkowano łącznie 216.480 zł (w tym: 205.554 zł zakup sprzętu i 10.926 zł zakup oprogramowania).

Od 2008 r. Muzeum posiadało własną Pracownię Fotografii Cyfrowej wyposażoną w: kamerę skanującą 100 mln pikseli, system profesjonalnego oświetlenia, system profesjonalnych statywów i pulpitów, komputer z monitorem graficznym do sterowania procesem skanowania i obróbki skanów wraz z profesjonalnym oprogramowaniem, kalibrator do kontroli barwy oraz serwer o pojemności 3,5 TB do przechowywania skanów.

Ponadto, w latach następnych, ze środków własnych, rozbudowano PFC o stanowisko do fotografowania obiektów przestrzennych, wyposażone w cyfrowy aparat fotograficzny (lustrzanka DX 12 mln pikseli, system oświetlenia, system statywów i pulpitów). W ramach Gabinetu Rycin i w Dziale Inwentarza funkcjonowały skanery A3 i A4 o rozdzielczości optycznej odpowiednio 3200x1600 dpi i 9600x4800 dpi, głębi kolorów 48 bitów oraz głębi optycznej 4,0 D.

(dowód: akta kontroli str. 154-193, 441-444)

---

⁶ Bez przypisania tych obowiązków w zakresach czynności.

2.3. Muzeum posiadało tytuły własności lub tytuły użytkownika wieczystego dla 12 zarządzanych nieruchomości. Łączna powierzchnia tych nieruchomości (siedziby Muzeum i jego oddziałów) wynosiła 35.641,68 m². Natomiast powierzchnia PFC, dwóch serwerowni, oraz Gabinetu Rycin, w zakresie przeznaczonym dla procesu digitalizacji, wynosiła 61 m². Stan techniczny obiektów Muzeum, jak wynika z protokołów przeglądów technicznych, był zadawalający (obiekty te dopuszczono do użytkowania, lub uznano, że dany budynek był sprawny technicznie). Przeprowadzone oględziny PFC oraz pomieszczeń serwerowni wykazały dobry stan techniczny i użytkowy.

(dowód: akta kontroli str. 429-439)

2.4. Zakupy sprzętu i oprogramowania w ramach Programu Kultura+ (opisane wcześniej), dokonane zostały zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷ w trybie przetargu nieograniczonego (wpłynęła jedna oferta). Przy formułowaniu specyfikacji istotnych warunków zamówienia dotyczących zakupu sprzętu i oprogramowania, określono parametry umożliwiające osiągnięcie wskazanych przez NInA wymagań technicznych. Raport końcowy z wykonania zadania w ramach Programu Kultura+ (digitalizacja) z dnia 15.01.2013 r. został zaakceptowany przez NInA w dniu 15.03.2013 r. Z raportu tego wynika, że cel projektu, polegający na poszerzeniu i uzupełnieniu infrastruktury do przechowywania skanów obiektów muzealnych został osiągnięty. Koszty zakupu wyniosły 216.480 zł. Kwota 1.654 zł (różnica między kwotą umowną a faktycznie poniesioną) została zwrócona przez Muzeum na konto MKiDN.

(dowód: akta kontroli str. 395-428, 193)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Regulamin Organizacyjny Muzeum nie został dostosowany do aktualnej struktury organizacyjnej: nie funkcjonowała Pracownia Fotograficzna (zlikwidowana w 2011 r.), a utworzona w 2008 r. PFC nie była w nim ujęta. Z wyjaśnienia zastępcy dyrektora ds. naukowych dr Adama Soćko wynika, że nastąpiło to przez przeoczenie oraz, że Muzeum dokona stosownych zmian Regulaminu.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie tworzenie przez kontrolowaną jednostkę infrastruktury dla zasobów cyfrowych.

Ocena cząstkowa

3. Upowszechnianie zasobów cyfrowych

Opis stanu faktycznego

3.1. W objętym kontrolą okresie Muzeum nie udostępniało zdigitalizowanych zbiorów w sposób ogólnie dostępny, poza nielicznymi fotografiami poszczególnych galerii stałych, które ilustrowały wybiórczo ich zawartość na stronie internetowej Muzeum.

Jak podał w wyjaśnieniu zastępca dyrektora ds. naukowych dr Adam Soćko, baza Micromusee⁸ była od początku pomyślana jako repozytorium danych elektronicznych o zbiorach do użytku wewnętrznego Muzeum. Nie była natomiast przystosowana do udostępniania jej zasobów na zewnątrz. Potrzeba upowszechniania zdigitalizowanych zbiorów została zdiagnozowana około 1,5 roku

⁷ Dz. U. z 2013 r. poz. 907, ze zm.

⁸ Muzealna baza danych

temu. Działanie to wymaga jednak zakupienia dodatkowego modułu oprogramowania, które umożliwiłoby od strony technicznej prezentowanie danych bazy (opisowych i wizualnych) poprzez stronę internetową. Od 2013 roku NIMOZ przystąpił do przygotowywania dużego projektu E-muzea, który jest dedykowany całemu środowisku muzeów w Polsce. Założenia tego projektu sprowadzają się do tego, by muzea podległe MKiDN, oraz współprowadzone, stworzyły wspólne konsorcjum, i jako takie, we współpracy z NIMOZ wystąpiły o duże środki z dotacji europejskich na stworzenie jednolitego programu elektronicznego, służącego gromadzeniu danych o obiektach muzealnych z funkcją rozszerzającą, obejmującą zakres możliwości zarządzania zbiorami. Założeniem projektu jest też pozyskanie nowej ilości elektronicznych wizerunków obiektów muzealnych, które dotąd nie były zdigitalizowane.

(dowód: akta kontroli str. 466-479)

3.2. Muzeum nie sporządzało kalkulacji kosztów przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w zakresie upowszechniania posiadanych zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego, będą one wynikać z ogólnej kalkulacji, opracowanej w ramach konsorcjum instytucji przystępujących do programu NIMOZ.

(dowód: akta kontroli str. 465)

3.3. Kontrolowana jednostka samodzielnie udostępnia zasoby cyfrowe poprzez realizację kierowanych do niej zamówień oraz poprzez współprace z instytucjami, które realizują cele zbieżne z jej działaniami statutowymi (np. przy współorganizacji wystawy lub wspólnym projekcie wydawniczym).

W roku 2011 zawarto 165 umów na sprzedaż skanów i praw do ich publikacji, w roku 2012 - 164, w roku 2013 - 174, a w roku 2014 - 170.

(dowód: akta kontroli str. 458)

3.4. W ocenie kierownictwa Muzeum, digitalizacja jest jednym z najbardziej użytecznych narzędzi sprzyjających upowszechnianiu wiedzy o zbiorach instytucji i niewątpliwie może służyć promocji kultury. Poważną przeszkodą na drodze cyfrowego upowszechniania zasobów muzealnych jest wymieniona wcześniej blokada funduszu wynagrodzeń na poziomie zaangażowania z roku 2010 oraz niewystarczający poziom finansowania jednostki. Dlatego podstawowym celem działalności muzeów jest organizowanie wystaw, działań edukacyjnych na ekspozycjach, opracowywanie i publikowanie wiedzy o nich, a nie sama digitalizacja.

(dowód: akta kontroli str. 466-479)

3.5. Muzeum nie przekazuje zdigitalizowanych materiałów do zewnętrznego repozytorium, lecz przechowuje je na specjalnie do tego celu zakupionych: serwerze roboczym, serwerze z repliką bazy skanów (backupowym) i zewnętrznych nośnikach. Ponadto, w Muzeum funkcjonuje Wewnętrzna Służba Ochrony odpowiadająca za bezpieczeństwo zbiorów, w tym cyfrowych. Koszty zapewnienia bezpieczeństwa zbiorów cyfrowych nie są odrębnie ewidencjonowane.

(dowód: akta kontroli str. 466-479)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności Muzeum, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, działalność Muzeum w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹, wnosi o prowadzenie ewidencji zdigitalizowanych obiektów muzealnych w sposób zapewniający rzetelność sprawozdań w tym zakresie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi zgłoszonej przez NIK.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 19 lutego 2015 r.

Kontroler

Dyrektor

Wojciech Borówka-Jakubowski
główny specjalista kontroli państwowej

Andrzej Aleksandrowicz

⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.